Mutluluk Ve Gelir İlişkisi Üzerine Bir İnceleme

Akın Aydın*

Özet

Bu bölümde çalışmanızın özetini yazınız.

1 Giriş

Mutluluk, insanların doğumdan ölüme kadar ençoklamaya (maksimize etmeye) çalıştığı temel unsurlardan biridir. Bu bağlamda mutluluk, birçok sosyal bilimcinin üzerinde çalıştığı konulardan biri olmuştur. Literatüre farklı kavramlar ve analiz çeşitleri de zaman içinde eklenmiştir.

Çalışma seçilmiş ülkelerin 2018 yılından elde edilmiş ulusal verileri ile yürütülmektedir. Çalışmada gelir dağılımı (Gini endeksi), yıllık kişi başı milli gelir, özgürlük mertebesi, hukuka bağlılık, ülkede baskın olan dini inanç, mutluluk, toplam nüfus, insan sermayesi endeksi, gayrisafi yurtiçi hasıla ve işsizlik oranı değişkenleri kullanılmıştır. Mutluluk bağımlı değişken olmakla beraber kalan değişkenler bağımsız değişken olarak değerlendirilmiştir. Ülkede baskın olan dini inanç ve özgürlük mertebesi kategorik değişkenler iken kalan değişkenler sayısal değişkenlerdir. Sayısal değişkenler arasında regresyon analizi ve kategorik değişkenler arasında varyans analizi yapılması öngörülmektedir. Gözlem olarak düşük gelirli, düşük-orta gelirli, yüksek-orta gelirli ve yüksek gelirli ülkeler arasından 50 adet ülke seçilmiştir.

1.1 Çalışmada Kullanılan Veri

Çalışmada kullanılan veri çeşitli kaynaklardan toplanmıştır. Mutluluk endeksini elde etmek için World Happiness Report, dini verileri elde etmek için ARDA, özgürlük hakkında veriler elde etmek için Freedom House, hukuka bağlılık hakkında veriler elde etmek için World Justice Project ve kalan verileri elde etmek için de (toplam nüfus, gini endeksi, insan sermayesi endeksi, yıllık kişi başı milli gelir, gayrisafi yurtiçi hasıla ve işsizlik oranı) World Bank kullanılmıştır.

^{*21080197,} Github Repo

1.2 Çalışmanın Amacı

Çalışma, genel anlamda insanları anlamak ve toplumdaki mutluluğu maksimize etmek isteyen bir hükümetin yapması gerekenlere ışık tutması açısından önem arz etmektedir. Büyüme yanlısı politikaların insanları gerçekten memnun edip etmediği konuları tartışılmaktadır.

Bu çalışma ile ulaşılması istenen hedef, mutluluğun gelir ile pozitif bir ilişki içerisinde olup olmadığı ve -varsa- mutluluğu açıklayan alternatif değişkenlerin neler olabileceği gibi sorulara anlamlı cevaplar verebilmektir.

1.3 Literatür

Gelir ile mutluluk arasındaki ilişkinin test edilmeye başlanması ilk olarak Easterlin (1974) çalışması ile görülmüştür. Bu çalışmada Easterlin, yatay kesit verilerin zaman serisi verilerine göre daha kuvvetli bir ilişki içerisinde olduğunu öne sürmüştür. Yani göreli gelirin (içinde bulunulan topluma kıyasla elde edilen gelir) mutlak gelire göre mutluluk ile daha yüksek bir korelasyona sahip olduğundan bahsetmiştir. Easterlin (1995) çalışmasında "Hepimizin geliri aynı anda artsa hepimizin mutluluğu aynı anda mı artacak?" sorusunu sormuş ve göreli gelirin önemini bir kez daha vurgulamıştır. Bu çalışmalardan elde edilen sonuçla, kısa dönemde mutluluğun mutlak gelir ile pozitif bir ilişki içerisinde olup, uzun dönemde gelirin artmasına rağmen mutluluğun artmaması literatürde "Easterlin Paradoksu" adını almıştır. Örnek vermek gerekirse, Frank (2012) çalışmasında 2. Dünya savaşı sonrası hızla büyüyen Japonya için yapılan zaman serisi analizi verilebilir. Çalışma, büyümenin uzun yıllar boyunca hızla artmasına rağmen mutlulukta bir artış olmadığını göstermektedir.

Richard Easterlin'in çalışmalarında ulaşılan sonuçlara en büyük itiraz, Betsey Stevenson ve Justin Wolfers tarafından gelmiştir. Stevenson ve Wolfers (2008) Easterlin'in yatay kesit analizlerinin yüksek hacimli ve kaliteli veri içerdiği, fakat ülkelerin kıyaslandığı zaman serisi analizlerinde kullanılan gözlem hacminin yeteri kadar büyük olmadığından ve "Easterlin Paradoksu" kavramının istatistiki bir hatadan ibaret olduğundan bahsetmişlerdir. Stevenson vd. (2008) çalışmasında yatay kesit analizlerinde gözlemlenen pozitif ilişkinin yanında zaman serisi analizlerinde de pozitif bir ilişki gözlemlediklerini, ülkelerin zaman içerisinde artan gelir ile mutluluğunun aynı yönde değiştiğini, dolayısıyla önemli olan unsurun bireyin mutlak geliri olduğundan bahsetmişlerdir. Bu bağlamda, farklı analiz çeşitlerinin nasıl ve ne şekilde ortaya çıktığını gözlemlemek mümkündür.

1.3.1 Mutlak Gelir ve Mutluluk İlişkisinin Bir Eşiği Var Mı?

Layard (2003) çalışmasında "Bir ülke yıllık 15000\$ kişi başı gelir üzerine çıktığı zaman gelir ile mutluluk birbirinden bağımsızdır" söyleminde bulunmuş ve mutlak gelirin belirli bir gelir eşiğine kadar mutluluğun bir unsuru olduğunu vurgulamıştır. Yaptığı çalışmalar sonucu insanların birbirleri ile rekabet halinde olduğu ve bu nedenle göreli gelirin daha önemli olduğu kanısına varmıştır. Layard (2006) çalışmasında her bireyin elde ettiği gelir diğer bireyin üzerinde negatif dışsallık yaratacağı için yüksek gelir ve tüketim vergilerini bir çözüm olarak öne

sürmüştür. Buna karşın, Deaton (2008) çalışmasında en zengin ülkelerde bile daha fazla gelirin daha fazla mutluluğa yol açtığını, sadece marjinal faydasının azaldığını gözlemlemiştir. Dolayısıyla, Deaton ve Layard'ın vardığı sonuçlar tamamen çelişmektedir.

2 Veri

Bu bölümde çalışmanızda kullandığınız veri setinin kaynağını, ham veri üzerinde herhangi bir işlem yaptıysanız bu işlemleri ve veri seti ile ilgili özet istatistikleri tartışınız. Bu bölümde tüm değişkenlere ait özet istatistikleri (ortalama, standart sapma, minimum, maksimum, vb. değerleri) içeren bir tablo (Tablo 1) olması zorunludur. Tablolarınıza gerekli göndermeleri bir önceki cümlede gösterildiği gibi yapınız.

Analize ait R kodları bu bölümde başlamalıdır. Bu bölümde veri setini R'a aktaran ve özet istatistikleri üreten kodlar yer almalıdır.

Ortalama Std.Sap Medyan Mak Min Hukuk Skoru 0.34 0.590.160.540.89Mutluluk_Skoru 3.08 7.63 5.60 1.17 5.80

Tablo 1: Özet İstatistikler

3 Yöntem ve Veri Analizi

Bu bölümde veri setindeki bilgileri kullanarak çalışmanın amacına ulaşmak için kullanılacak yöntemleri açıklayın. Derste işlenen/işlenecek olan analiz yöntemlerinden (Hipotez testleri ve korelasyon analizi gibi) çalışmanın amacına ve veri setine uygun olanlar bu bölümde kullanılmalıdır.

Orneğin, regresyon analizi gerçekleştiriyorsanız tahmin ettiğiniz denklemi bu bölümde tartışınız. Denklemlerinizi ve matematiksel ifadeleri LaTeX kullanarak yazınız.

$$Y_t = \beta_0 + \beta_N N_t + \beta_P P_t + \beta_I I_t + \varepsilon_t$$

Bu bölümde analize ilişkin farklı tablolar ve grafiklere yer verilmelidir. Çalışmanıza uygun biçimde histogram, nokta grafiği (Şekil ?? gibi), kutu grafiği, vb. grafikleri bu bölüme ekleyiniz. Şekillerinize de gerekli göndermeleri bir önceki cümlede gösterildiği gibi yapınız.

4 Sonuç

Bu bölümde çalışmanızın sonuçlarını özetleyiniz. Sonuçlarınızın başlangıçta belirlediğiniz araştırma sorusuna ne derece cevap verdiğini ve ileride bu çalışmanın nasıl geliştirilebileceğini tartışmız.

Kaynakça bölümü Rmarkdown tarafından otomatik olarak oluşturulmaktadır. Taslak dosyada Kaynakça kısmında herhangi bir değişikliğe gerek yoktur.

Taslakta bu cümleden sonra yer alan hiçbir şey silinmemelidir.

5 Kaynakça

- Deaton, A. (2008). Income, health, and well-being around the world: Evidence from the Gallup World Poll. *Journal of Economic perspectives*, 22(2), 53-72.
- Easterlin, R. A. (1974). Does economic growth improve the human lot? Some empirical evidence. *Nations and households in economic growth* icinde (ss. 89-125). Elsevier.
- Easterlin, R. A. (1995). Will raising the incomes of all increase the happiness of all? *Journal of economic behavior* $\mathcal{E}$ organization, 27(1), 35-47.
- Frank, R. H. (2012). The Easterlin paradox revisited. *Emotion*, 12(6), 1188.
- Layard, R. (2003). Happiness: Has social science a clue? (C. 24). Citeseer.
- Layard, R. (2006). Happiness and public policy: A challenge to the profession. *The Economic Journal*, 116(510), C24-C33.
- Stevenson, B. ve Wolfers, J. (2008). Economic growth and subjective well-being: Reassessing the Easterlin paradox. National Bureau of Economic Research.